

- Hãy mua sách in hợp pháp để ủng hộ các Đơn vị xuất bản và các Tác giả.

LỜI GIỚI THIỆU

Phát triển là khao khát không bao giờ ngừng nghỉ của con người. Cho dù mục tiêu, hoài bão hay điều bạn đang phấn đấu để đạt được là gì chẳng nữa thì tất cả cũng chỉ gói gọn trong hai từ “phát triển” mà thôi. Phát triển là nguồn gốc của tất cả những gì mang đến cho chúng ta cảm giác về sự thành đạt, thỏa mãn, giúp chúng ta cảm nhận được ý nghĩa của cuộc sống và hướng chúng ta sống cầu tiến. Tuy nhiên, cũng có lúc con người thật sự cảm thấy bất lực trước những sự cố hay hoàn cảnh bất lợi. Trong bộ phim “*Napoleon dynamite*” (*Napoleon đại bại*), nhân vật Rico luôn hồi tưởng những cơ hội bị vượt mất trong những ngày còn học trung học. Norma Desmond, ngôi sao điện ảnh nổi tiếng một thời nay lui về sống ẩn dật và gần như đã bị lãng quên, cũng luôn nhắc nhở thời hoàng kim của mình. Trong đời sống thường nhật, chúng ta vẫn thường xuyên bắt gặp những người tỏ ra yếu hèn trước nghịch cảnh: một kẻ nghiện ngập suốt cả đời chỉ biết tìm đủ mọi cách để có được liều thuốc tiếp theo; một nhân viên có cuộc sống tẻ nhạt, ngày này qua ngày khác sống và làm việc như một cái máy đã được lập trình sẵn...

Có thể bạn đang trong giai đoạn lúng túng của hành trình phát triển và đang tìm kiếm những ý tưởng sáng tạo hơn, những nguồn động viên, hướng dẫn tốt hơn hoặc có thể bạn chỉ muốn mình có được các nguồn lực hỗ trợ trên con đường theo đuổi sự phát triển của riêng mình. Và sự thật là đa phần chúng ta đang phải đấu tranh với những vấn đề liên quan đến sự phát triển của bản thân ở nhiều thời điểm khác nhau trong cuộc đời.

10 Quy Luật Phát Triển Không Ngừng có thể hỗ trợ bạn trên con đường không ngừng hoàn thiện bản thân. Bạn có thể sử dụng chúng nhằm kiểm tra, đảm bảo mọi việc diễn ra theo đúng tiến trình và có thể điều chỉnh khi cần để có thể tiếp tục tiến bước. Hoặc bạn có thể nghiên cứu thật kỹ những quy luật để phát hiện những mặt tích cực mà mình cần cố gắng vươn tới. Những quy luật này tỏ ra rất hữu ích cho những mục đích trên vì thường rất khó để nhận biết bạn có đang đi đúng đường hay không nếu chỉ đánh giá bằng cảm quan.

Rosabeth Moss Kanter đã rất thâm thúy khi phát hiện ra rằng “*đường như mọi việc rất dễ bị gãy gập giữa đường*”. Đôi khi, khó khăn chồng chất có thể bị lầm tưởng là thất bại, và có khi, thất bại chính là một phần không thể thiếu của hành trình phát triển. Những doanh nhân thành đạt hiểu rất rõ điều này. Đa phần họ đều trải qua thất bại trước khi gặt hái thành công; những trải nghiệm này đã giúp họ rút ra những bài học quý giá để xây dựng nền tảng cho những thành quả mới trong tương lai.

Không quên đối chiếu hành vi của bạn với các quy luật này khi mọi việc diễn ra tốt đẹp cũng là một hành động khôn ngoan và hiệu quả. Đạt được những mục tiêu mong muốn có thể khiến bạn phấn chấn nhưng đôi khi, điều này có thể khiến bạn chệch hướng phát triển. Thực tế, nó dễ làm bạn mắc bẫy. Những thứ như tiền bạc, lời tán dương, phần thưởng, sự thoải mái và thậm chí là một quá khứ hào hùng cũng có thể ẩn chứa nhiều cám dỗ. Nếu những phương tiện để đạt đến sự phát triển bắt đầu làm lu mờ những thứ điều khiển hành trình phát triển như mục đích, năng lực làm việc, nỗ lực đóng góp, sự tự tin và ý thức về một tương lai vĩ đại hơn thì chúng có thể nhanh chóng hủy hoại năng lực phát triển liên tục của bạn trong tương lai.

Hành động dựa trên mười quy luật này giúp bạn tăng cường năng lực kiểm soát tương lai của chính mình, cho phép bạn gia tăng sự tự do và khả năng quyết đoán cá nhân. Nó cũng đặt ra cho bạn những trách nhiệm phù hợp với quá trình phát triển của bản thân. Bạn có thể chọn sống theo cách này, hoặc không. Phát triển không phải lúc nào cũng là chọn lựa dễ dàng, nhưng phần thưởng nhận được thì thật tuyệt vời. Cuộc sống hầu như không ngừng ban tặng cho chúng ta

những cơ hội để phát triển, vì vậy khi bạn đặt sự phát triển làm mục tiêu chính trong cuộc đời mình, cuộc sống của bạn sẽ luôn đầy ắp những cơ hội.

Khao khát được phát triển chung quy là tình yêu cuộc sống, là niềm hạnh phúc vì đã được sinh ra và theo đuổi niềm đam mê khám phá cuộc sống đến tận cùng. Khi bạn đã cam kết gắn những hành động của mình vào nguyên lý ẩn trong mười quy luật này, nghĩa là bạn đã sẵn sàng hòa nhập để sống hết mình với cuộc sống. Và, xét cho cùng, còn có món quà tuyệt vời nào hơn thế để chúng ta có thể tặng cho mình và cho thế giới này.

- DAN SULLIVAN & CATHERINE NOMURA

Quy luật 1

KHÔNG NGỪNG NỖ LỰC CHO MỘT TƯƠNG LAI TƯƠI ĐẸP

Một tương lai thành công, tươi đẹp luôn là điều mọi người thường xuyên nghĩ tới. Quá khứ đã trôi qua, và đâu có là những thất bại chẳng nữa thì nó vẫn có ích cho chúng ta trên con đường đi tới tương lai, vì trong nó đầy ắp những kinh nghiệm để ta chiêm nghiệm dưới góc độ mới. Tất cả những kinh nghiệm quý báu này có thể trở thành nguyên liệu căn bản trong việc kiến tạo một tương lai tốt đẹp. Tiếp cận quá khứ với thái độ đón nhận sẽ mang đến cho bạn niềm khao khát về những trải nghiệm mới; bầu nhiệt huyết của bạn sẽ được nung nấu để quyết tâm thực hiện mọi điều bạn mong muốn.

Tương lai là tài sản của chính bạn, vì đó là những gì chưa xảy ra mà chỉ đang tồn tại trong suy nghĩ của bạn mà thôi. Điều đó có nghĩa nó tùy thuộc vào hành động của bạn hôm nay. Và hiển nhiên ai cũng muốn mình có một tương lai xán lạn, thành công. Nơi đó, bạn sẽ được phát triển toàn diện hơn cả những gì hiện tại đang có: học vấn cao hơn, đóng góp nhiều hơn, cơ hội tuyệt vời hơn, khả năng và sự hiểu biết sâu rộng hơn, tự tin hơn, giàu có hơn, giàu lòng trắc ẩn hơn, quan hệ cộng đồng rộng hơn... Tất cả những điều này có thể còn kéo dài vô tận; nó chỉ bị giới hạn bởi trí tưởng tượng của bạn mà thôi. Hãy tin vào điều đó.

Tin tưởng vào tương lai tươi đẹp

Để tạo dựng một tương lai thành công hơn quá khứ, trước tiên bạn phải tin là điều này hoàn toàn có thể thực hiện được, dù hiện tại bạn đang ở trong bất kỳ giai đoạn hoặc hoàn cảnh nào. Niềm tin có sức mạnh diệu kỳ, nó có thể đưa bạn đến nơi hằng mong muốn.

Dan Schmidt là một doanh nhân thành đạt, hiện ông đang điều hành một loạt các công ty khá thành công. Cuộc sống giàu sang, danh vọng, quyền lực đều có, nhưng ông vẫn chưa muốn dừng ở đó mà luôn hướng mình tới tương lai xa hơn.

Khao khát tìm ra những kế hoạch tiếp theo, Dan bắt đầu chú ý đến những điều trước giờ mình chưa từng quan tâm. Nghe một đoạn quảng cáo trên radio về dịch vụ mai táng, ông tự hỏi rồi ai cũng sẽ kết thúc cuộc đời trong bình đựng di cốt kia ư? Ngoài tài sản là tiền bạc, vật chất có thể để lại cho gia đình thì ông còn có thể để lại điều gì có ý nghĩa hơn khi lìa xa thế giới này? Dan bắt đầu hình dung những việc mình cần phải làm trong tương lai. Ngoài việc dậy sớm mỗi ngày, làm việc hiệu quả, đạt được thành công, ông cũng chú ý hơn đến công việc từ thiện. Ban đầu là những hoạt động tình nguyện vì môi trường, rồi đến việc giải quyết và tạo cơ hội việc làm cho những người thất nghiệp. Ông nghĩ chính những công việc này mới tạo cho ông nguồn tài sản vô giá.

Mọi hành động và kết quả ông đạt được đều khởi đầu từ suy nghĩ hết sức đơn giản: *“Nếu mọi thứ tôi làm cho tới nay chỉ là bắt đầu thì tôi phải làm gì tiếp theo?”*. Câu hỏi đặt ra cho tương lai đã định hướng cho ông về những việc cần làm trong khoảng thời gian kế tiếp, sau những gì đạt được. Thành công hôm nay là khởi đầu cho những gì gặt hái được ngày mai, và khi đã thành công, hãy hướng đến điều tốt đẹp hơn nữa: giúp người khác cũng thành công.

Bạn có thể nói rằng Dan là một doanh nhân thành đạt và ông đã quá quen với việc không ngừng tiến lên. Ông có nhiều tiền và các nguồn lực hỗ trợ nên đương nhiên, ông phải hình dung ra được tương lai thành công hơn của mình. Điều gì xảy ra nếu cuộc sống của bạn chẳng giàu sang và không ai nói với bạn rằng bạn có thể làm tốt hơn những gì mình đang làm? Hoặc điều gì sẽ xảy ra nếu bạn vẫn không thể khá hơn cho dù đã thử mọi cách? Câu trả lời của chúng tôi là: Dù trong bất kỳ hoàn cảnh nào cũng hãy biết nhìn xa hơn, về một tương lai hoàn toàn mới mẻ, và hãy hành động để biến điều đó thành hiện thực.

Can đảm để thành công

Hilda lớn lên trong một gia đình rất nghèo, là con thứ ba trong tám người con. Gia đình bà nghèo đến nỗi cha mẹ bà không thể lo cho các con học hành đến nơi đến chốn. Các anh chị của Hilda phải sớm nghỉ học, làm bất cứ việc gì để phụ giúp gia đình. Vào những năm 1950, viễn cảnh về một tương lai tươi sáng của một cô gái 16 tuổi chưa tốt nghiệp trung học là một điều không tưởng. Nhưng Hilda học rất giỏi và may mắn thay, bà lại là một cô gái đầy bản lĩnh. Bà mang trong mình một ước mơ cháy bỏng là được trở thành giáo viên, nhưng dĩ nhiên, để đạt được điều này, bà phải hoàn thành bậc đại học. Hoàn cảnh gia đình không cho phép bà có thể học tiếp. Bước ngoặt ấy thôi thúc Hilda đưa ra một quyết định can đảm: thoát ly gia đình và sống cuộc đời của chính mình với những ước mơ. Mười sáu tuổi, bà rời xa quê nhà, đến sống tại Hội Nữ thanh niên Cơ đốc. Nhờ thành tích trong học tập, bà giành được một số học bổng và hoàn thành xong bậc trung học, rồi sau đó là đại học. Cuối cùng, bà đã thực hiện được giấc mơ ấp ủ từ thời niên thiếu: trở thành giáo viên. Hilda đứng trên bục giảng đến nay đã được hơn 30 năm.

Thế giới đầy ắp những câu chuyện về những con người biết vượt lên hoàn cảnh như Hilda. Họ được sinh ra và lớn lên mà không có bất cứ nguồn lực hỗ trợ hay sự khích lệ nào, nhưng bù lại, họ có một niềm tin vô cùng mạnh mẽ vào tương lai tươi đẹp hơn. Một vài người trong số họ là những nhân vật nổi tiếng như Oprah Winfrey^(*), nhưng phần đông đều là những con người bình thường với những câu chuyện đời ít được biết đến. Song, tất cả họ đều có một điểm chung: vào một thời điểm nào đó, tự bản thân họ sẽ quyết định cho mình một tương lai tươi sáng và tốt đẹp hơn.

Những bước nhỏ giúp bạn phát triển

Những dự định và niềm tin vào tương lai luôn là liều thuốc hữu hiệu cho mọi người, nhưng sẽ ra sao nếu bạn đã lớn tuổi hoặc đang trong tình trạng bệnh tật không thể thực hiện mọi thứ như ý muốn? Làm sao bạn có thể tạo nên một tương lai tươi đẹp hơn trong tình cảnh ấy?

(*) Oprah Winfrey (sinh 29 – 1 – 1954) là người dẫn chương trình đối thoại trên truyền hình và là nhà xuất bản tạp chí, từng đoạt giải Emmy dành cho người Mỹ gốc Phi. Winfrey là phụ nữ Mỹ gốc Phi đầu tiên có tên trong danh sách các tỉ phú và được xem là một trong những nhân vật có nhiều ảnh hưởng nhất trên thế giới. Bà là điển hình của những người biết vượt lên số phận để thành công.

Bạn đừng bi quan hay tuyệt vọng! Ngay cả khi bạn thấy rằng cuộc sống của mình chỉ còn tính bằng tháng, bằng tuần, thậm chí là bằng ngày đi chẳng nữa thì vẫn hãy không ngừng cố gắng hướng đến tương lai tốt đẹp hơn. Tương lai không chỉ có ở năm sau, ngày sau mà nó ở ngay chính sau giây phút hiện tại. Một tương lai phát triển hơn có thể chỉ là việc cố gắng học một thứ gì đó giúp nâng cao tầm nhìn của bạn về thế giới, cũng có thể đơn giản hơn, bạn dùng thời gian ngắn ngủi còn lại của đời mình để đóng góp một việc hữu ích, dù nhỏ bé, cho mọi người.

Ở tuổi 98, cụ già người Tây Ban Nha Antonio Pijuan vẫn còn tinh anh. Cụ sống ở ngoại ô Toronto. Là một người đã trải qua cuộc nội chiến Tây Ban Nha và hai cuộc chiến tranh thế giới, cụ Antonio vẫn còn giữ được thái độ nhiệt tình đối với cuộc sống. Một lần xem truyền hình, thấy người ta giới thiệu Bảo Tàng Giày Bata ở Toronto – nơi mà cụ chưa từng đến đó lần nào mặc dù nó chẳng xa xôi gì so với nơi cụ đang sống. Cụ liền bảo cháu gái Lisa đưa cụ đến đó. Cụ hết sức kinh ngạc khi trông thấy có rất nhiều giày được trưng bày trong một tòa nhà như vậy. Vào cuối ngày tham quan, cụ nói với cháu gái mình: *“Cảm ơn cháu. Hôm nay ông đã biết thêm một điều”*.

Phát triển không cần phải là những gì lớn lao; hoàn thiện bản thân, mở mang hiểu biết ngay cả những điều đơn giản và nhỏ bé cũng có thể là đích đến trong định hướng về tương lai. Nó cũng chẳng cần phải liên quan đến những gì gọi là “bước nhảy vĩ đại”. Bởi rằng, hầu hết sự phát triển chính là kết quả của nhiều bước đi nhỏ gộp lại. Quan trọng là các bước đi phải liên tục.

Không ngừng nỗ lực cho tương lai

Đời sống con người đôi khi bị rút ngắn bởi những lý do nằm ngoài tầm kiểm soát. Tuy nhiên, một tương lai thật sự không nằm ở việc bạn tồn tại bao lâu trên cõi đời này mà phụ thuộc vào những gì bạn làm được trong khoảng thời gian đó.

Chúng ta hãy quay lại với trường hợp của Hilda.

Hilda rất yêu công việc dạy học của mình. Bà biết mình đang góp một phần nhỏ công sức cho tương lai các em học sinh. Bà luôn cảm thấy sự thành công của các em cũng như lòng kính trọng chúng dành cho bà là những phần thưởng to lớn nhất. Và có vẻ như bà cũng học được từ chúng nhiều điều, như chúng học được từ bà. Một lần, trong chuyến đi đến Thái Lan, bà lạc vào một ngôi làng trên đồi. Sau đó, người ta tìm thấy bà đang ngồi bên ngoài một túp lều, xung quanh là những đứa trẻ bản địa. Chúng đang chỉ cho bà một số từ tiếng Lahu, còn bà dạy lại chúng một vài từ tiếng Anh. Thỉnh thoảng, những tràng cười lại rộ lên làm bầu không khí hết sức thân tình.

Năm 59 tuổi, Hilda được chẩn đoán bị mắc ung thư cấp tính và không có cơ may chữa khỏi. Lúc biết được sự thật, thời gian còn lại của đời bà chỉ là vài tháng ngắn ngủi. Mặc dù bị khủng hoảng và rất đau khổ nhưng bà cũng kịp trấn tĩnh và quyết tâm dùng thời gian còn lại để cống hiến sao cho thật ý nghĩa. Đa phần chúng ta đều rất ít đề cập đến cái chết vì không dám đối diện, ngược lại, Hilda đã dám nhìn nhận nó để sống những ngày tháng còn lại của đời mình một cách có ý nghĩa.

Bà trở thành tấm gương cho nhiều người trong việc đối mặt với cái chết, tiếp thêm nguồn sống cho nhiều người bằng thái độ lạc quan và lòng can đảm của mình. Bà đã cố gắng bằng mọi cách để cân bằng giữa hy vọng và sự thật, tỉnh táo chấp nhận tương lai cũng như những gì có thể xảy đến.

Năm tháng sau khi Hilda mất, nhà tang lễ phải mở thêm một cánh cửa cho những vị khách lạ đến viếng. Hơn 300 người đã đến để tỏ lòng khâm phục và tôn kính những gì cuộc đời bà đã ảnh hưởng đến họ. Lúc mạnh khỏe bà dũng cảm bao nhiêu thì khi cận kề cái chết, bà còn kiên cường hơn rất nhiều. Bà nắm chặt lấy từng cơ hội để sống có ý nghĩa trong những ngày tháng cuối đời.

Hilda là tấm gương về nỗ lực sống, về tinh thần không ngừng vươn lên trong mọi hoàn cảnh. Cuộc sống, tương lai có ý nghĩa hay không là tùy thuộc vào cách nhìn nhận của mỗi chúng ta.

Thực hành:

Đặt câu hỏi về tương lai

Nếu bạn băn khoăn chưa biết thế nào là một tương lai tươi đẹp hơn thì việc đặt câu hỏi chính là sự khởi đầu tốt. Nó có thể giống như câu hỏi của Dan Schmidt: *“Nếu mọi thứ tôi làm cho tôi nay chỉ là sự khởi đầu, vậy tôi sẽ phải làm gì tiếp theo?”*. Hoặc có thể đơn giản chỉ là: *“Nếu ba năm sau tôi ngồi đây và nhìn lại ngày hôm nay, thì điều gì sẽ phải xảy ra trong suốt ba năm đó để giúp tôi hài lòng với sự tiến bộ của chính mình?”*. Trong trường hợp này, việc đặt ra câu hỏi sẽ giúp bạn thiết lập được mối liên hệ với tương lai tươi đẹp hơn của chính mình.

Lập mục tiêu

Xác định mục tiêu cụ thể cho bản thân sẽ đưa bạn ra khỏi những rào cản của quá khứ, hướng bạn đến một tương lai tươi sáng và thành công hơn. Nếu gặp khó khăn trong việc xác lập những mục tiêu sống có ý nghĩa, tốt hơn bạn nên viết ra giấy từ năm đến mười thành quả bạn đã đạt được trong năm vừa qua và từ đó, tiếp tục suy nghĩ về những mục tiêu lớn hơn mà bạn mong muốn sẽ đạt được trong từng lĩnh vực. Dần dần, bạn sẽ thấy rõ những gì mình đã làm được cũng như những gì sẽ phải hoàn tất trong tương lai.

KHÔNG NGỪNG TRAU DỒI KIẾN THỨC

Bạn có thể có nhiều kinh nghiệm và đã rất thành công trong quá khứ. Tuy nhiên, nếu chỉ dựa vào đó thôi thì không thể đảm bảo bạn sẽ tiếp tục thành công và phát huy được hết năng lực trong suốt cuộc đời. Những kinh nghiệm bạn tích lũy, nếu không được vận dụng vào thực tế thì nó cũng giống như những mảnh vỡ rời rạc không thể phát huy tác dụng. Chúng ta nên biết rằng, người thông minh hơn là người có thể biến những sự kiện hoặc tình huống nhỏ nhất có được thành những đột phá trong suy nghĩ và hành động. Hãy xem cuộc đời như trường học và mỗi kinh nghiệm là một bài học. Bạn sẽ thấy việc trau dồi học hỏi này có ý nghĩa hơn bản thân những trải nghiệm của bạn rất nhiều.

Để có được một tương lai thành công và tươi đẹp, chúng ta phải không ngừng học hỏi, học hỏi ở ngay những kinh nghiệm mình có được. Tuy nhiên, để ứng dụng một cách hợp lý và hiệu quả, chúng ta phải đảm bảo nắm được thực chất của từng kinh nghiệm, bởi bản thân mỗi kinh nghiệm đều luôn tồn tại hai mặt: tích cực và tiêu cực. Mặt “tích cực” là mặt có thể tạo động lực giúp bạn tiến bộ, làm tăng khả năng và sự tự tin của bạn. Mặt “tiêu cực” thì ngược lại: những yếu tố sót lại của kinh nghiệm có thể kìm hãm hoặc triệt tiêu động lực của bạn.

Một khi xác định được đâu là hai mặt của mỗi kinh nghiệm, bạn hãy cố gắng học hỏi những phương pháp mới nhằm tối ưu hóa mặt tích cực và giảm thiểu hoặc loại trừ mặt tiêu cực. Bạn sẽ có được những kiến thức uyên thâm, trí tuệ mới mẻ và phương thức hành động hiệu quả hơn. Trong quá trình này, kinh nghiệm sẽ được chuyển hoá thành nguồn lực phát triển và bản thân nó cũng mang lại những ý nghĩa tích cực mới.

Bài học lớn từ kinh nghiệm nhỏ

Một kinh nghiệm dù rất nhỏ cũng có thể trở thành nguồn kiến thức to lớn. Catherine đã chia sẻ với chúng ta trải nghiệm của cô ấy.

“Lần nọ sau khi dùng bữa cơm tối, tôi được cha tặng cho một túi đồ ăn, một cái lò vi sóng và một cái bồn rửa mặt để thay cho cái bồn bị bể ở ngôi nhà tôi mới dọn đến.

Về đến nhà, tôi vác cả ba thứ này vào cùng lúc trên hai tay. Khi quay đầu vào nhà, tôi nhận ra là chưa đóng nắp thùng xe. Co một đầu gối lên để đỡ lò vi sóng, tôi với tay đóng nắp thùng xe. Nhưng tôi đã đánh giá sai khả năng của mình. Vì sức nặng của túi đồ ăn treo trên cổ tay, tôi đã không kịp rút tay ra khi nắp thùng xe sập xuống. Bàn tay tôi bị kẹp, đau ê ẩm. Tôi loay hoay tìm cách đặt chiếc bồn xuống đất. Nhưng không may, nó rơi xoảng xuống. Tôi đành ngậm ngùi cho tay vào túi quần lục tìm chìa khóa trong tư thế đứng trên một chân, và phải cố giữ thăng bằng sao cho chiếc lò không cùng chung số phận với cái bồn. Lạy trời, chìa khóa cốp xe nằm ngay trong túi, nếu không, tôi không biết mình sẽ phải đứng ở tư thế đó đến bao giờ.

Cuối cùng, tôi cũng giải thoát được cho ngón tay mình, mặc dù nó bị bầm tím và đau buốt. Chiếc bồn rơi xuống đã làm xước một đường lớn trên thân xe và làm rách một vết dài trên chiếc quần jeans tôi đang mặc. Tôi thấy mình thật ngớ ngẩn khi hành động quá bất cẩn và hồ đồ

như thế. Thế là tôi nổi điên với chính mình. Nhưng sau đó, tôi bỗng nhớ đến lời khuyên của một người bạn: “*Bạn nên mang một vật bằng hai tay hơn là mang hai vật bằng một tay*”. Chính xác là vậy, không có gì đúng hơn nữa.

Tôi chợt nhận ra rằng, từ trước đến giờ, mình vẫn thường làm những việc ngu ngốc như thế. Đã đến lúc phải thay đổi những thói quen này.

Ngón tay của tôi bầm đen suốt cả tháng như một sự nhắc nhở liên tục mỗi khi tôi có ý định làm nhiều việc cùng một lúc. Xe tôi vẫn còn vết trầy nhưng nó không làm tôi phát điên lên nữa. Thật ra, tôi thấy mình may mắn. Tai nạn đã có thể xảy đến khi tôi lái xe trên đường cao tốc, vừa nghe điện thoại vừa ăn kem. Nếu vậy, mọi việc chắc còn tệ hơn nhiều. Mặt tích cực của kinh nghiệm này là nó đã thức tỉnh tôi trước một thói quen xấu làm phương hại đến công việc và bản thân tôi.

Hiện giờ, tôi cố gắng chỉ chú tâm vào một công việc và chấp nhận mất thời gian hơn một tí. Tôi đã học được cách nói “không” khi cần thiết, và tôi cũng biết cách điều phối công việc linh hoạt hơn. Dần dần, tôi ít bị căng thẳng hơn và lạ lùng thay, dường như khối lượng công việc tôi làm được còn nhiều hơn trước. Không bị quay cuồng, bận rộn với quá nhiều việc cùng một lúc đã giúp tôi tập trung giải quyết từng việc tốt hơn và giúp tôi nhìn thấy những khả năng mà trước đây, do bị phân tâm, tôi không hề để ý đến.”

Học hỏi có sàng lọc

Những kinh nghiệm đã trải qua sẽ để lại cho bạn những bài học vô cùng giá trị. Bạn sẽ cảm nhận được mình trưởng thành từ đó. Tuy nhiên, không vì vậy mà bạn phải học tất cả những gì rút ra được từ quá khứ. Hãy chọn lựa những điều bạn cảm thấy cần thiết, có thể giúp trau dồi kiến thức, tôi luyện cảm xúc và áp dụng được vào thực tế cuộc sống.

Đôi khi, phương pháp học hỏi này có thể tạo ra những đổi mới vượt bậc, như trường hợp của Mary Anne Ehlert.

Mary Anne có một chị gái là Marcia bị chứng bại não. Trong khi các gia đình khác thường xuyên tổ chức những buổi dã ngoại hay cùng ra ngoài ăn tối thì gia đình của Mary Anne không có những khoảng thời gian như thế vì phải luân phiên chăm sóc Marcia. Ba mẹ của Marcia luôn cảm thấy ray rứt vì không thể đem đến cho các con sự nuôi nấng, dạy dỗ tốt hơn được.

Bất cứ đứa trẻ nào bị đặt trong hoàn cảnh gia đình như vậy cũng phải chịu rất nhiều yếu tố tác động từ xung quanh. Khi còn thơ bé, Mary Anne kiên quyết rằng nếu ai không chơi với chị Marcia thì cũng không phải là bạn của cô. Mary lúc nào cũng ở bên chị mình, do đó, cô dần học được cách kiềm chế những cơn động kinh của Marcia và luôn nhiệt tình với bất cứ cách chữa trị mới nào mà ba mẹ cô muốn thử áp dụng cho chị mình. Cô dạy Marcia cách biểu đạt cảm xúc, và giúp gia đình hiểu rằng “*đó không phải là việc làm vô ích*”. Mặc dù luôn phải sống trong căng thẳng và áp lực nhưng gia đình cô luôn gắn bó, cùng nhau vượt qua khó khăn.

Đó là gia đình, còn về công việc, Mary cũng gặp khá nhiều điều không như ý muốn. Dù có thâm niên 20 năm làm việc trong ngành ngân hàng, cô vẫn kiên quyết từ chức khi không đồng ý với việc cắt giảm nhân sự bằng cách sa thải hơn 1.500 nhân viên chỉ trong vòng hai ngày. Sau đó, cô trở thành chuyên viên tư vấn tài chính phụ trách phần hoạch định hưu trí và tài sản thừa kế. Từ đây, cô có điều kiện tìm hiểu kỹ hơn vấn đề chu cấp cho Marcia sau này, khi cha mẹ đã già yếu. Mary Anne bắt đầu tìm hướng giải quyết và nhanh chóng nhận ra đây là vấn đề mà rất nhiều gia đình có con bị khuyết tật quan tâm. Lúc đầu, cô lấy tình hình tài chính gia đình

mình làm thử nghiệm để tính toán, tìm ra những sáng kiến và hướng giải quyết giúp ổn định cuộc sống cho chị mình sau này.

Không lâu sau, cô và nhóm làm việc của mình đưa ra chương trình *Bảo trợ Tương lai*, bao gồm hàng loạt các dịch vụ hỗ trợ những gia đình có trẻ khuyết tật ở nhiều mức độ khác nhau. Nhờ kinh nghiệm từ hoàn cảnh riêng của mình mà cô có thể chia sẻ một cách thẳng thắn với những gia đình có hoàn cảnh tương tự, và giúp đỡ họ bằng sự đồng cảm cũng như cảm thông sâu sắc. Chương trình *Bảo trợ Tương lai* đã không ngừng phát triển nhờ vào những phương pháp hoàn toàn mới mẻ nhằm cải thiện cuộc sống cho những gia đình có hoàn cảnh đặc biệt.

Trong khi một số người có tuổi thơ giống Mary Anne lùi bước trước hoàn cảnh, đầu hàng số phận thì Mary Anne lại chọn cho mình con đường riêng, đó là dùng kinh nghiệm tạo ra sự thay đổi. Bằng cách tìm hiểu mặt tích cực (tình yêu thương gia đình, ham học hỏi, mong muốn cống hiến...) cũng như tiêu cực (căng thẳng, mệt mỏi, cuộc sống bấp bênh, những hy sinh trong gia đình...) trong hoàn cảnh của mình, cô đã tìm ra hướng đi cho gia đình mình và những ai cùng cảnh ngộ. Những đóng góp của cô là vô cùng ý nghĩa và quan trọng đối với một bộ phận không ít người cần sự giúp đỡ đặc biệt. Và cũng trong quá trình này, cô đã tạo dựng được một ngành kinh doanh độc đáo với tiềm năng to lớn.

Kinh nghiệm của bản thân sẽ được làm phong phú thêm bởi những cơ hội học hỏi mà bạn sẽ nhìn thấy nếu chịu tìm kiếm. Biết chuyển hóa kinh nghiệm thành bài học sẽ giúp bạn luôn cảm thấy phấn chấn, yêu đời, và đặc biệt, không bao giờ cảm thấy buồn nản hay thua thiệt vì quá khứ của mình. Bạn hãy để mỗi bài học kinh nghiệm cung cấp cho mình nền tảng tốt hơn trong tương lai.

Thực hành:

Chuyển hoá kinh nghiệm

Tập trung vào một kinh nghiệm đã trải qua. Bạn có thể chọn loại kinh nghiệm để lại cho mình nhiều cảm xúc nhất. Những cảm xúc, tình cảm sẽ tạo ra nguồn năng lượng to lớn thúc đẩy quá trình chuyển hóa. Tiếp theo, bạn hãy tìm hiểu xem đâu là mặt tích cực và tiêu cực của kinh nghiệm đó. Bạn có thể viết ra giấy, rồi suy nghĩ về những việc có thể làm để cải thiện kết quả của lần sau, và xem đây như là một bài học củng cố quyết tâm tiến bước.

KHÔNG NGỪNG CỐNG HIẾN VÀ SẺ CHIA

Không ngừng cống hiến và giúp đỡ người khác cũng là một yếu tố cần thiết cho sự phát triển của đời người. Càng thành công, bạn sẽ càng nhận được nhiều phần thưởng, nào là thu nhập cao hơn, những lời tán dương, danh tiếng, địa vị, quyền lực, nguồn lực và cơ hội. Có thể xem đây là những điều bạn hằng mong ước, đặt làm mục tiêu sống cho mình. Tuy nhiên, nhiều khi chúng cũng có thể trở thành rào cản đối với sự phát triển của bạn. Chúng có thể khiến bạn ngủ quên trong chiến thắng; bạn sẽ mất đi sự tập trung cần thiết để có thể đóng góp nhiều hơn. Cách duy nhất bạn có thể làm ngay lúc đó để đảm bảo cho những thành công của mình tiếp tục được nhân lên là không nên quan trọng hóa chúng. Hãy nên xem chúng như những động lực giúp bạn phát triển thêm mà thôi. Đồng thời, hãy hướng cái nhìn quan tâm, sẻ chia đến những người xung quanh, tạo ra những giá trị mới cho mọi người, giúp họ nắm bắt cơ hội và định hướng để cùng nhau tiến bước. Bạn sẽ thấy rằng những phần thưởng giá trị hơn sẽ tự tìm đến và tương lai của bạn sẽ luôn đầy ắp niềm vui.

Sự cống hiến sẽ củng cố và mở rộng mối quan hệ của bạn với thế giới bên ngoài. Nhờ mối quan hệ này, bạn sẽ được hỗ trợ cả về tinh thần lẫn vật chất cho quá trình thúc đẩy sự phát triển bản thân một cách toàn diện. Nếu không biết mở lòng ra với người khác, bạn sẽ rất dễ bị vướng vào vòng luẩn quẩn của những suy nghĩ mang tính ích kỷ cá nhân. Thật ra, cống hiến cũng là một quá trình học hỏi, nó giúp bạn sống thật hơn với chính mình và với thế giới xung quanh. Hơn thế nữa, những hiểu biết và ý kiến đóng góp của người khác sẽ giúp bạn làm mới kiến thức của mình để tạo ra những giá trị ngày càng cao hơn.

Tạo ra giá trị là ưu tiên hàng đầu

Một trong những điểm nổi bật trong thành công của Mary Anne Ehlert là dù có nắm giữ vị trí quan trọng đến thế nào trong một công ty dịch vụ tài chính hàng đầu của Mỹ, cô cũng không bao giờ bận tâm đến phần hoa hồng có thể nhận được từ các dịch vụ. Thực tế, cô đã thành lập công ty vì ý nghĩa cộng đồng trước tiên mà không hề nghĩ đến lợi nhuận. Và một yếu tố luôn được cô hết sức coi trọng là gói dịch vụ bán ra của công ty phải đáp ứng được đầy đủ và tốt nhất nhu cầu của khách hàng.

Lisa Pijuan-Nomura là một nghệ sĩ, đồng thời là nhà tổ chức chương trình nghệ thuật nổi tiếng ở Toronto. Trước khi sản xuất chương trình, bà không bao giờ nghĩ đến việc có bán được vé hay không, cũng không chú tâm vào chuyện tiết kiệm tối đa chi phí sản xuất. Bà chỉ tập trung vào việc làm sao để mang đến cho khán giả một chương trình có chất lượng cao nhất. Vì vậy, những chương trình của bà luôn ổn định về mặt chất lượng nghệ thuật cũng như số lượng người xem. Kết quả hiển nhiên là bà chưa bao giờ bị thua lỗ.

Cách mà Lisa và Mary Anne áp dụng để tạo ra thành công không phải là sự tin tưởng mù quáng mà cao hơn, là một bí quyết kinh doanh vô cùng hiệu quả. Nó có thể áp dụng cho bất cứ

lĩnh vực nào bạn muốn phát triển trong cuộc sống. Khi bạn tập trung và tận tâm vào công việc với mong muốn đạt được sản phẩm tốt nhất thì sự tưởng thưởng sẽ lớn hơn cả những gì bạn mong đợi. Ngược lại, chú tâm vào kết quả mình sẽ nhận được là một cái bẫy vì điều này sẽ làm chệch hướng sáng tạo của bạn. Giá trị nằm ở những gì bạn tạo dựng chứ không phải những thứ được nhận về.

Sự đóng góp thúc đẩy quá trình phát triển

Phần lớn những gì chúng ta đóng góp cho cuộc đời, tự nó đã là nguồn lực phát triển to lớn và sẽ tạo ra nhiều phần thưởng đáng kinh ngạc. Khi Michey và Jon Singer đi tìm một ngôi trường đặc biệt cho đứa con gái Rebecca bị mắc chứng tự kỷ, họ thật sự không biết kết quả sẽ ra sao. Khi tìm đến những trường tư lớn có chất lượng và uy tín ở gần nơi họ sống tại New Jersey, họ đã sớm nhận ra rằng những trường học tốt như thế này thì số lượng học sinh được nhận vào rất có hạn trong khi số lượng đăng ký lại quá đông.

Cũng như các bậc cha mẹ khác, gia đình Singers cũng muốn con mình được vào một ngôi trường tốt. Nhưng trường tư đã vậy, những ngôi trường công cũng chẳng khá hơn khi vướng vào những khó khăn khác như thiếu hụt kinh phí để xây dựng cơ sở cũng như trang thiết bị dạy và học... Mặc dù đã nhận được nhiều ý kiến khẩn thiết từ các bậc phụ huynh nhưng ban giám hiệu các trường tư cũng đành bất lực vì họ không thể cải thiện được tình hình. Khi gặp gia đình Singers, họ đã chia sẻ nỗi thất vọng cùng gia đình và hứa sẽ sẵn lòng giúp đỡ nếu đôi vợ chồng này muốn quyên góp tiền để mở một ngôi trường tư.

Vào lúc đó, Rebecca đang học tại một trường công đặc biệt chung với 150 trẻ khác. Gia đình Singers nghĩ, nếu họ quyên góp đủ tiền để mở một ngôi trường dựa trên hình mẫu của những trường tư khác thì sẽ giúp được rất nhiều cho Rebecca và có thể là vài chục đứa trẻ khác nữa. Và xa hơn, nếu quyên góp được nhiều tiền, họ cũng có thể tài trợ cho các trường tư khác để mở rộng cơ sở hạ tầng, cải tiến trang thiết bị... Điều này rất có ý nghĩa khi giúp được thêm nhiều trẻ em có một môi trường giáo dục tốt.

Để quyên góp tiền tài trợ, họ tiến hành một chương trình mang tên “*Cuộc vận động vì Rebecca*”. Mục tiêu của họ là quyên đủ 10 triệu đô-la trong một chiến dịch lâu dài mà bắt đầu là chuyến đi vòng quanh nước Mỹ bằng xe hơi, vì Rebecca rất thích đi xe hơi. Trên đường từ New York đến California, với sự giúp đỡ của nhiều công ty, các nhà tài trợ địa phương, giới truyền thông, cảnh sát và nhiều nhà hảo tâm, họ đã tác động làm tăng mức độ nhận thức về chứng bệnh tự kỷ trong cộng đồng. Cuối cùng, với sự chung sức của nhiều gia đình khác, gia đình Singers đã quyên góp đủ số tiền để mở một ngôi trường lấy tên *Trường Đào tạo đặc biệt REED*. Đồng thời, họ cũng đóng góp một số tiền khá lớn cho việc nghiên cứu chứng bệnh tự kỷ cũng như tài trợ một số chương trình học tại các trường tư ở New Jersey.

Qua chương trình này, gia đình Singers đã xây dựng cho mình một phương châm sống: luôn vui vẻ dù làm bất cứ việc gì.

Năm 2004, một công ty mua bán xe hơi của địa phương đã cho nhà Singers mượn một chiếc Maserati và họ đã dùng nó để đi tới 20 cửa hàng thuyết phục những nhà kinh doanh giúp tổ chức một buổi gây quỹ trong vòng 24 giờ đồng hồ. Họ quyên góp được nhiều tiền hơn, và Rebecca được dịp ngồi máy bay - cô bé gọi là “tàu phản lực”. Trong ngôi trường mới, việc học của Rebecca đạt được nhiều tiến bộ khiến cha mẹ và những người quen biết rất vui mừng.

Từ chỗ mong ước có một suất cho Rebecca trong ngôi trường tốt, gia đình Singers đã lên cả một kế hoạch để tạo ra những lợi ích cho nhiều đứa trẻ khác. Đó là một việc làm ý nghĩa và có tầm nhìn. Họ đã nhanh chóng thu hút được sự đầu tư rất lớn về mặt thời gian, tiền bạc cũng

như các cam kết hỗ trợ từ nhiều cá nhân và các tổ chức, đoàn thể. Chương trình này sẽ tiếp tục mang lại những đóng góp ngày càng lớn và có giá trị hơn, không những cho giáo dục mà còn cho cả khoa học nghiên cứu về chứng bệnh tự kỷ.

Cho là nhận

Đây là quan điểm sống rất tiến bộ. Những người theo quan điểm này luôn tin rằng, họ sẽ nhận được nhiều hơn khi san sẻ với người khác. Trong mọi mặt xã hội, từ các mối quan hệ đến công việc, kinh doanh, tạo hóa dường như đã bố trí sẵn cân cho - nhận dành cho mọi người. Chúng ta có thể xem việc cho đi chính là bước đầu tư lớn cho quá trình nhận lại - bất cứ điều gì, dù là nhỏ bé nhất. Nhưng thường thì con người lại luôn thích nhận về hơn là cho đi, lý do chính có lẽ xuất phát từ thái độ ghen tỵ với người hơn mình. Những người này hoặc cho rằng mình xứng đáng được tưởng thưởng hơn kẻ khác, hoặc do lòng ham muốn có được càng nhiều càng tốt mà chỉ lo thu vén cá nhân. Đây là thái độ sống ích kỷ. Họ chỉ biết dồn tâm trí và sức lực để “bảo vệ quyền lợi của riêng mình”. Họ sống với niềm tin sẽ có được mọi thứ nếu cứ cố gắng gom góp, tích trữ. Nhưng sự thật thì ngược lại, tạo hóa luôn công bằng và đi đúng quy luật: cho là nhận.

Không ngừng vươn lên

Gaynor Rigby là một phụ nữ rất thông minh, có năng lực; cô mang trong mình bầu nhiệt huyết tuổi trẻ cùng những ước mơ. Năm 18 tuổi, Gaynor rời Anh đến làm việc tại Mỹ vì cảm thấy mình sẽ có tương lai hơn ở đất nước này. Sau khi làm vú em ở Cincinnati và tiếp đó là ở Toronto, cô được nhận làm công việc lễ tân cho công ty *The Strategic Coach* (Tổ chức Huấn luyện chiến lược). Tuy giữ vị trí khá khiêm tốn trong một công ty nhỏ nhưng cô vẫn không ngừng áp ủ những hoài bão lớn lao. Tuy nhiên, thực tế cuộc sống không như những gì cô nghĩ. Cô bắt đầu lo sợ cho cuộc sống của mình nếu như mọi ý tưởng thất bại và rơi vào ngõ cụt. Chẳng lẽ thế giới không hợp tác và giúp đỡ cô đạt được ước mơ của mình? Mọi người không thấy những gì cô đã cống hiến sao? Những câu hỏi ấy cứ lặp đi lặp lại trong đầu làm cô băn khoăn.

Vào một ngày tại phân xưởng, Gaynor nghe Dan nói về việc các doanh nhân thành đạt biết họ phải tạo dựng nên các giá trị trước khi nghĩ đến thành quả đạt được. Đột nhiên, một ý nghĩ loé lên trong đầu cô: cô đã ngồi và chờ đợi cơ hội đến với mình trong khi những gì cần làm là hành động, thực hiện những gì có thể. Nhận thức này đã làm thay đổi cả cuộc đời cô.

Ngay lập tức, cô quyết tâm thay đổi cuộc sống của mình. Trước tiên là chăm lo cho thể chất. Cô bắt đầu ăn uống và tập thể dục điều độ. Sau đó, cô để ý nhiều hơn đến công việc mình làm và tìm cách cải thiện chúng ngày một tốt hơn bằng cách tự vạch ra kế hoạch phát triển công việc, rồi trình lên ban giám đốc. Sau khi nhận được sự đồng ý từ cấp trên, cô tiến hành thực hiện những gì đã vạch ra.

Qua quá trình cố gắng không ngừng, đến hôm nay, Gaynor đã trở thành Giám đốc Bộ phận Kinh doanh và tiếp thị của công ty *The Strategic Coach*, điều hành lượng nhân viên lớn nhất so với các bộ phận khác trong công ty.

Những kinh nghiệm học hỏi từ những ngày đi làm thuê, kết hợp với ý tưởng học được từ Dan đã giúp Gaynor biết cách khuyến khích nhân viên làm việc hiệu quả. Cô đã trưởng thành với vai trò một nhà quản lý được mọi người kính trọng bởi khả năng đón nhận và hoàn thành xuất sắc mọi thử thách, cũng như khả năng phân bổ và đảm bảo chất lượng công việc.

Thực hành:

Áp dụng thái độ sống độ lượng

Hầu hết chúng ta dễ rơi vào tâm trạng tự cho phép mình nhận những món quà cuộc sống mang lại trước khi biết giúp đỡ hay sẻ chia với người khác. Chúng ta vẫn nghĩ những thứ đó tự nhiên đến thì chúng tỏ ta xứng đáng được nhận. Thông thường, những ý nghĩ này ăn sâu vào tâm trí ta vì người khác tác động làm ta tin vào điều đó, mà không biết rằng chúng ta đang bị điều khiển, lôi kéo vào ý muốn của họ. Thái độ sống độ lượng giúp ta biết quan tâm tới bản thân và mọi người, giúp ta tập trung hơn vào công việc đóng góp của mình.

Không ngừng vươn lên

Hãy hành động như Gaynor và không ngừng phát triển khả năng sáng tạo. Hãy làm việc vì chính tinh thần trách nhiệm, vì công việc và sự phát triển chung của tất cả mọi người. Hãy làm bất cứ điều gì nếu bạn cảm thấy mình có thể thay đổi mọi việc theo hướng ngày một tốt hơn. Lúc đó, phần thưởng sẽ tự tìm đến với bạn mà không cần phải mất công tìm kiếm.

